

מזרין למתעניינים

**בהגשת מועמדות כנבחר ציבור
במליאת המועצה או בוועדים המקומיים**

לקראת הבחירות לרשויות המקומיות

31 באוקטובר 2023

מחלקת ישובים | אנף קהילה וישובים

הגשת מועמדות כנבחר ציבור למליאת המועצה ולוועדים המקומיים

חוברת זו נועדה לתת מידע למועמדים ולמתעניינים לקראת הבחירות לרשויות המקומיות, שיתקיימו ב- 31.10.2023.
בחוברת זו מובאים עיקרי הנושאים הקשורים לבחירות עצמן, וכן מידע הקשור לפעילות והתנהלות הוועדים המקומיים.

להרחבה, ולמידע נוסף ניתן להיעזר בצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958, שהינו המקור החוקי לכללים, דרכי הבחירה, סמכויות, חובות חברי הוועד המקומי ועוד.

מידע נוסף לגבי נושא הבחירות ניתן למצוא באתר האינטרנט של משרד הפנים - יחידת המפקח על הבחירות, בכתובת: <http://www.moin.gov.il>

למידע ושאלות לגבי הבחירות ניתן לפנות:
למזכירת ועדת הבחירות, במייל: oshritm@hefer.org.il | *9875 שלוחה 292
או למנהל הבחירות במייל: ramyft@012.net.il

רקע

הישוב הכפרי (קיבוץ, מושב, ישוב קהילתי) משתייך למועצה אזורית שבה צורת המשילות נקראת "שלטון דו רובדי".

הרובד העליון הוא המועצה האזורית המאגדת מספר ישובים, והרובד התחתון הוא הישוב הבודד המנוהל על ידי ועד מקומי נבחר.

לתושבי הישובים במרחב הכפרי ניתנה זכות מיוחדת לנהל את החיים המוניציפליים והקהילתיים תוך בחירת מנהיגים מתוך היישוב, לקיחת אחריות של ממש על אורח החיים, על הסביבה ועל עתיד הישוב ותושביו.

לקיחת אחריות זו של המנהיגות המקומית על ממדי החיים השונים, היא שיוצרת תחושת שייכות, מחויבות ומשמעות.

1- 31 באוקטובר 2023 יתקיימו בחירות בכל הרשויות המקומיות בארץ. יום הבחירות הוא יום שבתון ובכל אחד מיישובי עמק חפר יוצב קלפי (אחד לפחות).

במועד זה יבחרו תושבי העמק:

רשימת
וועד מקומי
(פתק כחול)

נציג הישוב
במליאת
המועצה
(פתק לבן)

ראש מועצה
(פתק צהוב)

כל הנבחרים במועד הבחירות נבחרים לתקופה של **חמש שנים**.

מי יכול לבחור?

- כל אדם שגילו 17 ומעלה ביום הבחירות.
- כתובתו ביישוב רשומה במשרד הפנים.
- נכלל בפנקס הבוחרים ורשאי להצביע בבחירות.

מי יכול להיבחר? [על פי סעיף 19 לצו המועצות האזוריות]

- מי שרשום בפנקס הבוחרים של הישוב.
- ביום הגשת מועמדותו הוא בן 21 שנים ומעלה.
- מקום מגוריו הקבוע, ביום הגשת מועמדותו, הוא בתחום הישוב.
- אינו עובד בשכר במועצה או בוועד המקומי.
- עובד מדינה / רשות מקומית אחרת – עבודתו אינה עומדת בסתירה או אי התאמה בין תפקידו זה לבין תפקידו כנבחר ציבור.
- לא הוכרז כפסול מסעיפי חוק אחרים או כפושט רגל.

פנקס הבוחרים

רשימה הכוללת את כל בעלי זכות הבחירה ב"אזור" ובו מופיעים הפרטים הבאים:
שם המשפחה, השם הפרטי, שם האב או האם, המען ומספר תעודת הזהות. ניתן לעיין בפנקס הבוחרים על פי הנחיות ובמועדים המפורסמים על ידי מנהל הבחירות.

בחירות למליאת המועצה

מליאת המועצה היא הגוף שלו הסמכות והיכולת לקבוע מדיניות ולאשר נושאים שהוגדרו בחוק ובהם: אישור תקציבים, חוקי עזר, תכניות פיתוח, ועוד.

במועצות אזוריות הבחירות למליאת המועצה, מתבצעות לפי אזורי בחירה כך שלכל ישוב יש נציג מטעמו במליאת המועצה.

בעמק חפר מכהנים 46 חברי מליאה - נציגי 41 היישובים ובראשם ראש המועצה. מספר הנציגים של הישוב במליאה נקבע על פי 'המודד הכללי', המאשר במליאת המועצה ומפורסם על ידי ועדת הבחירות.

- לאחר הבחירות מתכנסת המליאה ובוחרת מתוכה הנהלה.
- חברי המליאה פועלים במסגרת וועדות רשותיות שונות בהם- הנהלה, ועדה מקומית לתכנון ובניה, בטחון, מכרזים ועוד.
- תפקיד נציג המליאה של הישוב לקדם את טובת העמק כולו ולא דווקא לייצג את אינטרס הישוב שלו.
- על נציג המליאה לעדכן את הוועד המקומי והתושבים בהחלטות מליאת המועצה האזורית.

המודד הכללי

מספר התושבים המקנה לאזור זכות לבחור נציג אחד למועצה, נקבע בסמוך לבחירות על ידי שר הפנים. גם ישוב שלא מגיע למודד זכאי לנציג אחד במליאה.

בחירות לוועד מקומי

- הוועד המקומי הינו גוף סטטוטורי (בגדר "רשות מקומית") האחראי על מתן השירותים המוניציפליים של הישוב, ומייצג את כלל התושבים בישוב.
- לוועד המקומי סמכויות מתחום המשפט הציבורי והמנהלי וחלים עליו כללי המשפט הציבורי-מנהלי.
- המועצה רשאית לאצול מתפקידיה וסמכויותיה לוועד מקומי למעט בתחומים מסוימים כגון ייסוד תאגידים, הטלת אגרות והיטלים, חקיקת חוקי עזר, הפקעת מקרקעין ואישור תקציב ועד מקומי.
- הוועד המקומי הינו גוף משפטי נפרד לחלוטין מהאגודה השיתופית (החקלאית או הקהילתית) אם פועלת באותו יישוב.

במהלך כהונתם מעצבים חברי הוועד המקומי, את אופי החיים ביישוב. הוועד קובע מדיניות אשר באה לידי ביטוי בהחלטותיו וביישומן. להחלטות הוועד ישנה השפעה על תחומי החיים השונים, הפיזיים, החברתיים, הכלכליים/כספיים ועוד.

מספר חברי הוועד המקומי נקבע על ידי משרד הפנים בהתאם למספר התושבים בישוב ונע בין 5-11 חברים על פי הטבלה הבאה:

מספר התושבים	מספר חברי וועד
עד 1,500	5 עד 7
1,501 ומעלה	9 עד 11

הגשת מועמדות למליאת המועצה ולוועד מקומי

- כל קבוצת בוחרים המונה 2% לפחות ממספר הבוחרים בישוב ולא פחות מ-5 בוחרים רשאית להגיש רשימת מועמדים למליאת המועצה \ וועד המקומי.
- לא ניתן לכהן במקביל כחבר מליאת המועצה וכחבר ועד מקומי.
- אדם רשאי להגיש מועמדות במקביל לשני התפקידים ובמידה ויבחר לשניהם יהיה עליו לבחור בתפקיד המועדף עליו.
- 34 ימים לפני מועד הבחירות, יש להגיש רשימות מועמדים על גבי טפסים מיוחדים שנוסחם ופרטיהם קבועים בצו המועצות האזוריות ומפורסמים על ידי משרד הפנים.

טפסים שתבקשו לספק את הפרטים הנאים:

- שם האזור (=ישוב), סמל ישוב
- כינוי וסימון הרשימה (=אות לפתקי ההצבעה)
- בא כוח של הרשימה
- פרטי המועמדים ברשימה כולל חתימה אישית של כל אחד מהמועמדים על כתב הסכמה.

-
- על כל אדם ששמו מוגש כמועמד, לחתום אישית על כתב הסכמה לשמש כמועמד.
  - אדם שלא חתם על כתב הסכמה לא יאושר כמועמד.
  - אדם רשאי להיות מועמד ברשימת מועמדים אחת בלבד למועצה וברשימת מועמדים אחת לוועד המקומי.
  - אדם שחתם על כתבי הסכמה לשמש כמועמד ביותר מרשימה אחת למועצה, או ביותר מרשימה אחת לוועד מקומי, שמו יימחק מכל רשימות המועמדים שלהן נתן את הסכמתו.

-
- יש להקפיד ולרשום בטפסים בצורה מדויקת ומלאה את הפרטים של המועמדים ושל החותמים על הצעת המועמד ועל רשימת המועמדים.
  - רשימות מועמדים שיוגשו באיחור לא יתקבלו.
  - לא תתקבל חוברת שנעשו בה תיקונים, שינויים או מחיקות (לרבות מחיקות בטיפקס) בשמות המועמדים או בסדר רישומם או במספר הסידורי שליד שם המועמד.
  - סדר השמות ברשימה יקבע את הרכב הוועד המקומי הנבחר וכן החלפות במהלך הקדנציה.
  - מומלץ להגיש רשימה ובה מספר חברים מעבר לנדרש היות ובמהלך הקדנציה יתכנו חילופים בנסיבות שונות.
  - במידה ותוגש רק רשימה אחת היא תקבל הכרזה מבלי לקיים הליך בחירות בקלפי, מתוך ההנחה שאם אין מתמודדים נוספים, המועמדים הנ"ל מקובלים על כל אנשי הישוב.
  - **בוועד מקומי לא יכולים לכהן קרובי משפחה** (בן זוג, הורה או הורי הורה, בן זוג, בן או בת זוגם, אח או אחות או בני זוגם).
- כמו כן, ישנם מגבלות על התקשרות (בהעסקה ובחוזים) של וועד מקומי עם גופים בהם לחבר וועד או קרובי משפחתו יש מערבות.

חילופים בוועד המקומי

חבר ועד שחדל לכהן, ימונה במקומו המועמד הבא ברשימה שממנה נבחר אותו חבר שעזב.

במידה ואין מי שימלא את המקום הפנוי, יבחר הוועד על פי החלטה של מחצית מחבריו לפחות, אדם שהוא כשיר להיבחר.

על המועמד של הוועד למלא שאלון ניגוד עניינים שיועבר לבחינה ואישור משרד הפנים. לגבי כל שינוי פרסונאלי בקרב חברי הוועד המקומי יש ליידע את המועצה.

קצת על התנהלות הועד המקומי

יו"ר ועד מקומי

- ועד מקומי בוחר בישיבתו הראשונה את אחד מחבריו לתפקיד יו"ר הוועד.
- הבחירה נעשית בהצבעה גלויה. המועמד שמקבל למעלה ממחצית הקולות של כל חברי הוועד הוא הנבחר.
- חשוב לבחור את האדם המתאים ביותר מבין חברי הועד – זה שיש לו ניסיון ניהולי, פנאי ויחסי אנוש טובים ולא דווקא זה שזכה במירב הקולות בבחירות.
- ראש ועד מקומי אינו זכאי לשכר בקשר לביצוע תפקידו.
- יו"ר הועד הנו ראשון בין שווים ואין לו סמכות עודפת על פני שאר חברי הועד המקומי.

ישיבות ועד מקומי

- ישיבה ראשונה של הועד המקומי צריכה להתכנס בנוכחות ראש המועצה או מי מטעמו לא יאוחר מ- 14 יום מתחילת כהונתו.
- על הועד המקומי לקבוע לפחות ישיבה אחת בכל שישה שבועות – כלומר, צריכות להתקיים לפחות 8 ישיבות בשנה.
- על פי הצורך ניתן לכנס ישיבה שלא מן המניין.
- יש להודיע על מועד הישיבה וסדר היום לכל חברי הועד ומוזמנים אחרים לפחות 24 שעות מראש. כך למשתתפים ישנה ההזדמנות להתכונן לדיון.
- יש לפרסם הודעה לתושבים על קיומה של הישיבה.

השתתפות בישיבות ועד

- על פי הוראות הצו **חובה** להזמין לישיבות הוועד את נציג הישוב במליאה. מעבר לחובה החוקית, נוכחותו מסייעת ליצירת שיתוף פעולה ומאפשרת העברת מידע בין שני רבדי השלטון.
- ככלל, **ישיבות הוועד הן פומביות** ורק במקרים ספציפיים ונדירים (למשל בעניין בטחוני, מטעמי צנעת הפרט) ניתן לקיים דיון בדלתיים סגורות וזאת אל מול בדיקה קונקרטיית והחלטת ועד שיש הצדקה להחרגה מעקרון הפומביות.
- הנחת המוצא היא שפומביות הדיון תורמת לשיפור איכות ההחלטה.
- השתתפות הציבור הינה בעמדה של משקפים בלבד ואינם בעלי זכות הצבעה.
- ישיבה יכולה להתקיים רק **במניין חוקי** היינו, נוכחות של רוב חברי הוועד.
- חובה על חבר ועד להיות נוכח בישיבות הוועד ומי שנעדר משלוש ישיבות רצופות יחדל להיות חבר אלא אם הסיבה מוצדקת (מילואים, מחלה וכדו').
- החלטות מתקבלות ברוב קולות של חברי הוועד.

תקציב הוועד המקומי וניהולו

- **מקורות התקציב** של הוועד המקומי הם – גביה מארנונה, אגרות והטילים (שמירה, סלילה וכדו'), הכנסות משימוש במבני ציבור (חוגים, אירועים וכדו').
- תעריף הארנונה נקבע על-פי **צו המיסים** של המועצה המאושר במליאת המועצה לא יאוחר מ 1 ביולי ולפרסמו לא יאוחר מיום ה-15 ליולי.
- **תעריפי הארנונה** משתנים מישוב לישוב ובסמכותו של ועד מקומי לבקש שינוי בגובה המיסים. כל שינוי מחייב אישור מליאה ולאחר מכן אישור שר הפנים.
- עד ה- 1 לאוקטובר על הוועד המקומי להגיש את התקציב, בפורמט של משרד הפנים, למועצה לצורך אישור מליאת מועצה.

פרוטוקול ישיבה

בכל ישיבת ועד יש לרשום פרוטוקול שיכיל:

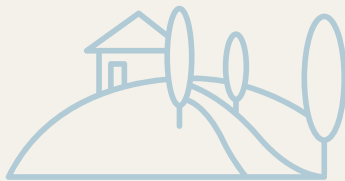
- תאריך
  - שמות חברי הוועד הנוכחים והנעדרים
  - סדר יום
  - תמצית מהלך הדיון
  - החלטות ותוצאות הצבעה
  - חתימות (יו"ר ומנהל ישוב)
-
- על פי חוק, הפרוטוקולים פתוחים לעיון הציבור ונשמרים כחלק מההיסטוריה היישובית ולכן, הימנעו מאזכור שמות והקפידו על לשון נקייה.
  - חברי הוועד יקבלו את הפרוטוקול לפחות שבוע לפני הישיבה ויאשרו אותו בתחילת הישיבה.
  - מומלץ לפרסם את הפרוטוקול לכלל התושבים באמצעים המקובלים בישוב.

ועדות

במבנה ארגוני מיטבי, הוועד המקומי מפעיל תחתיו ועדות בתחומים השונים של היישובים כגון תרבות, נוער, ביטחון, חזות הישוב וכדומה. באופן הזה תושבים נוספים לוקחים חלק בעשייה ובניהול.

מחלקת יישובים הוקמה על מנת לסייע להנהגות היישובים
בעמק חפר בתחומי הניהול, המנהל והקהילה.
המחלקה פועלת במטרה לבסס את צורת השלטון הדו - רובדי בצורה מיטבית,
להתוות נוהלי עבודה מסודרים, מובנים ויעילים בין מחלקות המועצה לוועדים המקומיים,
לסייע לוועדים בפעילותם השוטפת, לטפח ולחזק
את המנהיגות המקומית בכל ישוב.
שירותי המחלקה ליישובים כוללים ציוות של מלווים המייצעים ומסייעים להנהגת הישוב,
הובלת פורומים, חומרים כתובים, הדרכות והכשרות לבעלי התפקידים ונבחרי הציבור.

חברת זו נועדה להיות כלי עזר למתעניינים ולמועמדים לוועדים מקומיים במועצה,
והיא אינה באה במקום יעוץ משפטי ו/או האמור בצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958,
וחוקים נוספים החלים על הוועדים המקומיים.
בכל מקרה בו ישנו שוני בין האמור בהנחיות לבין הקבוע בצו, הוראות הצו גוברות.